

शिवरात्रि स्त्री० शेषं रात्रिः एकदेशिषः । रात्रिशेषे शब्दः ।
शेषशयन पु० शेषः अन्तः शयनमस्य । नारायणे तच्छयन-
प्रकारकालादि कालिकापु० २७७० उक्तं यथा

“अनन्तस्तत्र गत्वा तत्र यत्र श्रीरोदसगरः । तत्र स्वयं
क्रिया युक्तं सुषुप्तं जनार्दनम् । तस्योपधानमकरो
दनन्तो दक्षिणां कण्ठम् । उत्तरां पादयोयक्ते उपधानं
महाबलः । तावद्वत् तदा चक्रे स शेषः पश्चिमां
कण्ठम् । स्वयम् वीजयामास शेषरूपी जनार्दनम् ।
ब्रह्मं चक्रां मन्दार्दादिनिषुषी हे महाबलः । शेषाया
कण्ठया चायं स दधे गच्छं तदा । गदां पद्माञ्च शङ्खं
स तथैव विविधायुधम् । सानि चान्यानि तस्यावद्या-
मस्येया कण्ठया दधौ । एवं कृत्वा स्वकं कायं शयनीयं
तदा हरेः । भूतभक्ष्यजगद्धातं परापरगतिं हरिम् ।
दधार शिरसान्तः स्वमेव कक्षां तद्वत् । एवं ब्रह्म-
दिनक्षत्रैव प्रभाचेन निशां हरिः । सन्ध्यां च समधिप्राप्य
येते नारायणोऽप्ययः” । अतश्चा “शर्वरी नमस्तु तावती”
इत्युक्तम् । “यदा स देवो जगन्निर्गतिं तदेदं चोत्तमं जगतः ।
यदा स्तर्पितं शान्तात्मा तदा सर्वं प्रसृजति” इत्युक्तं
तेन प्रलयकाले एव तस्य शयनम् ।

शैल पु० शिवां तन्नामपत्यमवाप्ते वेति वा अर्थः । शिवा-
पत्याभ्याविनि २तदेति च । वृत् । शिवाकोऽप्यल ।
शैलरिक्त पु० शिवरे प्राचीराद्यधे भवः ढक् । अपामार्गे
असरः ।

शैलरेय पु० शिवरे भवः ढक् । अपामार्गे रत्नकोषः ।
शैल्य न० शीतल्य भावः अर्थः । शीतल्ये ।
शैलिष्य न० शिचिल्य भावः भूज् । अहं संयोगनेदे ।
शैनेय पु० शिनेगोत्रापत्यम् ढक् । सान्त्विकिनाम्नि यादवे ।
शैरीय पु० शिरा+इष । नीलकिण्ठ्यां रत्नमा० । ढकञ्
शैर्यक तत्त्वार्थे ।

शैल न० शिवायां भवः अर्थः । शैलेये गच्छद्भवभेदे ।
२ताप्यशैले मेदि० । शैलाजतुनि च राजनि० शिवाः
सन्त्यस्य प्रजा० अर्थः । ४पर्यते पु० असरः । [राजनि० ।
शैलगन्ध न० शैलस्य शैलजस्येव गन्धोऽस्य । शिवरचन्दने
शैलज न० शैले पर्यते जायते जन-उ० । १जननामस्थानं
गन्धद्रव्यभेदे रत्नमा० । २गजपिप्पल्यां श्वेत्पुष्पां ४दुर्गा-
यासु स्त्री राजान० । [दिने लि० ।

शैलधन्वन् पु० शैलं गिरितल्य धन्वन् कनकं० । महा-
शैलधर पु० शैलं गावर्धनं धरति ध-अप् । श्रीकृष्णे वनजय ।

शैलपत्त पु० शैलपितृ सुगन्धि पद्मवत् । विलम्बे राजनि०
शैलभित्ति पु० शैलं भित्ति मिश्र-क्तिप् । टक् पाषाण-
दारणास्ते जटा० । [शैलाधिराजादयोऽप्यल ।

शैलराज पु० शैलानां नगानां राजा टक् अर्थः । हिमाचले
शैलराजसुता स्त्री इत० । हेमवत्यां पार्वत्यां “जाता ये
लेन्द्रहरे वा शैलराजसुता ततः” देवीपु० ४१७० ।

शैलवीज पु० शिवां तत्पर्यान्तं दूरं धावति अर्थः शैलं वीज
वत् । भलातके राजनि० ।

शैलशिविर न० शैलानां नगानां शिवरिषिष । सच्छे त्रिका० ।

शैलसार न० पु० न० शैलस्य सार इव । शिवाजतुनि र लनि०

शैलसुता स्त्री इत० । १पार्वत्यां २गङ्गायां च ।

शैलाय न० शैलस्यापत्यम् । पर्यतच्छे त्रिका० । [राजनि० ।

शैलाज न० शिवायां जायते जन-उ० स्त्राये अर्थः । शैलजे

शैलाट पु० स्त्री० शैलं पर्यतमटति अट-अप् । १शिंहे

२किराते च स्त्रियां ङीप् । २पुल्लवर्णकाचे ४देवसे च

५० मेदि० ।

शैलादि पु० शिवादस्यापत्यम् ढक् । शिवपार्श्वे चरे नन्दिनि

शैलालिन् पु० व० न० शिवादिना सुनिना प्रोक्तं नटकाल-

मधीयते अर्थः । शैलप्रेषु नटेषु असरः ।

शैलिक्य पु० नर्तितं शीतमकृत्रस्य ढक् शीतकः स्त्राये अर्थः ।

शैली स्त्री० शीतमेव स्त्राये अर्थः ङीप् यद्योपः । १चारित्र्ये

२वृत्तेभेदे च त्रिका० “साचार्याचार्याय शैलो यत्

सामान्ये नाभिघात्र विमेषेण विहणोतीति” प्राचः ।

शैलूष पु० शिलूपस्यापत्यम् अर्थः । १नटे २विलम्बे असरः

३धूर्ते ४तावधारके च शब्दः ।

शैलूषिक पु० शैलूषं तद्वृत्तिमन्त्रे ढा ढक् । “वृत्त्यन्वेषी

नटावाह्य स त्वं शैलूषिकः अतः” ब्रह्म३० उक्ते १नट-

वृत्त्यन्वेषिणि नटप्रधाने २तत्पत्त्यां स्त्री ङीप् “नटी

शैलूषिणी चैव रजनीं मेणुजीविनीम् । गत्वा चान्द्रा-

यणं कुप्यात् तथा चर्मापजीविनीम्” संवर्तः ।

शैलेन्द्र पु० शैलः इन्द्र इव । हिमालये । इत० । शैलेशा-

दयोऽप्यल । [राजनि० ।

शैलेन्द्रस्य पु० शैलेन्द्रे हिमालये तिष्ठति स्था-क । भूजं हले

शैलेय न० शिवायां भवः ढक् । १शैलजास्ये गन्धद्रव्यभेदे

हेमच० । शैलेयं शीतलं हृद्यं कफपित्तहृदं जघ् ।

कण्डूकुशास्त्रोदाहृषिणहृदुगुदरकहृत्” भाषम० ।

२पर्यतजातमात्रे लि० स्त्रियां ङाप् । २शिंहे ४असरः